

dokarallah.org

Kari na 7c: Markus 10:11–12 da daidaito na ƙarya a cikin zina

Wannan shafi yana cikin jerin labarai kan auren da Allah ya yarda da su, kuma yana biye da wannan tsari:

1. Kari na 7a: ’Yan Budurwai, Zawarawa, da Mata da Aka Saki: Auren da Allah Ya Yarda da Su
2. Kari na 7b: Takardar Saki — Gaskiya da Tatsuniyoyi
3. Kari na 7c: Markus 10:11-12 da daidaito na ƙarya a cikin zina (Shafi na yanzu).
4. Kari na 7d: Tambayoyi da Amsoshi — ’Yan Budurwai, Zawarawa, da Mata da Aka Saki

Ma’anar Markus 10 a cikin koyarwar saki

Wannan labarin yana ƙaryata fassarar kuskure ta Markus 10:11-12, wadda ke nuna cewa Yesu ya koyar da daidaito tsakanin maza da mata a cikin zina, ko kuma cewa mata za su iya soma sakin aure a mahallin Yahudawa.

TAMBAYA: Shin Markus 10:11-12 hujja ce cewa Yesu ya canja dokar Allah game da saki?

AMSA: Ba hujja ba ce — ko kusa ma. Abu mafi muhimmanci da ke ƙaryata ra’ayin cewa a Markus 10:11-12 Yesu yana koyar da cewa (1) mace ma za ta iya zama wadda aka yi wa zina, kuma (2) mace ma za ta iya sakin mijinta, shi ne cewa irin wannan fahimta ta saɓa wa koyarwar Nassi gaba ɗaya a kan wannan batu.

Ɗaya daga cikin muhimman ƙa'idoji a fassarar ilimin tauhidi ita ce kada a gina wata koyarwa bisa aya guda kawai. Dole ne a yi la'akari da dukan mahallin Littafi Mai Tsarki, har da abin da sauran littattafai da marubuta da aka hure suka faɗa. Wannan ƙa'ida ce ta asali don kiyaye amincin koyarwar Nassi da hana fassarori da aka ware ko aka karkatar.

Wato, waɗannan fahimta biyu na kuskure da aka samo daga wannan furuci a Markus suna da muhimmanci sosai, ba za mu iya cewa a nan ne Yesu ya canja duk abin da Allah ya koyar a kan wannan batu tun daga zamanin kakanninmu ba.

Da a ce wannan sabon umarni ne da Almasihu ya bayar da gaske, da ya bayyana a wani wuri kuma — a sarari fiye da haka — musamman a Huɗubar kan Dutse, inda aka tattauna batun saki. Da mun ga wani abu kamar haka:
"Kun ji an faɗa wa mutanen dā cewa: mutum zai iya barin matarsa ya auri wata budurwa ko gwauruwa. Amma ina gaya muku: in ya bar matarsa ya haɗu da wata, ya yi zina da ta farko..."

Amma a fili yake cewa babu irin wannan.

Fassarar Markus 10:11-12

Markus 10 yana cikin **mahalli na musamman**. An rubuta wannan nassi a lokacin da ake yin saki ba tare da ƙa'idoji masu yawa ba, kuma maza da mata duka za su iya soma shi — abin da ya bambanta ƙwarai da halin da ake ciki a zamanin Musa ko Sama'ila. Ka yi la'akari kawai da dalilin da ya sa aka ɗaure Yohanna Mai Baftisma. **Wannan ita ce Falasɗinu ta Hiridus**, ba ta kakanninmu ba.

A wannan lokacin, al'adun al'ummar Girka da Roma sun yi tasiri sosai a kan Yahudawa, har da al'amuran aure, kamannin jiki, ikon mata, da sauransu.

Koyarwar saki saboda kowane dalili

Koyarwar saki saboda kowane dalili, wadda Rabbi Hillel ya koyar, ta samo asali ne daga matsin lambar zamantakewa da aka sa wa maza Yahudawa. Su kuwa, kamar yadda yake dabi'a ga 'yan Adam da suka faɗa cikin zunubi, sun so su rabu da matansu don su auri wasu da suka fi kyau, suka fi ƙuruciya, ko suka fito daga iyalai masu arziki.

Abin baƙin ciki, wannan tunanin yana nan har wa yau, **har ma a cikin majami'u**, inda maza suke barin matansu su haɗu da wasu — **kusan kullum kuwa matan da aka riga aka sake su**.

Muhimman batutuwa uku na harshe

Nassin da ke Markus 10:11 yana ɗauke da kalmomi uku masu muhimmanci da ke taimakawa wajen fayyace ainihin ma'anar rubutun:

και λεγει αυτοις Ος εαν απολυση την **γυναικα** αυτου και γαμηση αλλην μοιχαται **ἐπ'** **αὐτήν**

γυναικα (gynaika)

γυναίκα shi ne siga ta zargi, tilo, ta γυνή. A mahallin aure kamar na Markus 10:11, kalmar tana nufin mace mai aure musamman — ba mace a ma'ana ta gaba ɗaya ba. Wannan ya nuna cewa amsar Yesu ta mai da hankali ne ga keta alkawarin aure, ba ga **sabbin ɗaurin aure halastattu da zawarawa ko budurwai** ba.

ἐπ' (epí)

ἐπί wata harafi ce da yawanci take nufin "a kan," "tare da," "sama da," ko "cikin." Ko da yake wasu fassarori sun zabi "a kan" a wannan aya, wannan ba ita ce ma'anar ἐπί da aka fi amfani da ita ba — musamman idan aka yi la'akari da mahallin harshe da tauhidi.

Alal misali, a NIV *(New International Version)*, wadda ita ce Littafi Mai Tsarki da aka fi amfani da shi a duniya, cikin wurare 832 da aka yi amfani da **ἐπί**, an fassara 35 kawai da "gāba da"; a sauran wuraren, ma'anar ita ce "a kan," "a saman," "cikin," ko "tare da."

αὐτήν (autēn)

αὐτήν ita ce siga ta mace, tilo, ta zargi ta wakilin suna αὐτός. A nahawun Hellenanci na Littafi Mai Tsarki (Koine) da ke Markus 10:11, kalmar "αὐτήν" (autēn - ita) ba ta bayyana wace mace ce Yesu yake nufi ba.

Wannan shubuha ta nahawu ta samo asali ne saboda akwai kalmomi biyu da za su iya zama abin da wakilin sunan yake nufi:

- **τὴν γυναῖκα αὐτοῦ** (“matarsa”) — mace ta farko
- **ἄλλην** (“wata [mace]”) — mace ta biyu

Dukansu suna cikin **siffar mace**, **tilo**, **sigar zargi**, kuma suna cikin **tsarin jimla guda**, abin da ya sa abin da “αὐτήν” yake nufi ya zama shubuha a nahawu.

Fassara bisa mahalli

Idan aka yi la’akari da abin da aka karanta a asalin rubutun, fassarar da ta fi dacewa da mahallin tarihi, harshe, da koyarwa ita ce:

*“Duk wanda ya bar matarsa (**γυναίκα**) ya auri wata — wato, wata **γυναίκα**, wata mace wadda ta riga ta zama matar wani — ya yi zina da ita/a kanta/cikinta/tare da ita (**ἐπί**).”*

Ma’anar a bayyane take: mutumin da ya bar matarsa ta halal ya haɗu da wata mace wadda ita ma ta riga ta zama matar wani mutum (don haka ba budurwa ba ce) **yana yin zina da wannan sabuwar macen** — wato, rai da ya riga ya haɗu da wani mutum.

Ainihin ma’anar kalmar aiki “apolýō”

Game da ra’ayin cewa Markus 10:12 yana ba da goyon bayan Littafi Mai Tsarki ga sakin aure bisa doka da mace ta soma — kuma ta haka za ta iya auren wani mutum — wannan fassara ce da aka ɗora wa zamanin dā ma’anar zamani, kuma ba ta da goyon baya a mahallin asalin Littafi Mai Tsarki.

Na farko, domin a cikin wannan ayar Yesu ya kammala jimlar da cewa idan ta haɗu da wani mutum, su biyun sun yi zina — **daidai kamar yadda ya faɗa a cikin Matiyu 5:32**. Amma ta fuskar harshe, kuskuren ya samo asali ne daga ainihin ma’anar kalmar aikin da yawancin Littattafan Mai Tsarki suka fassara da “saki”: ἀπολύω (apolýō).

Fassara ta da “saki” tana nuna al’adun zamani, amma a zamanin Littafi Mai Tsarki, ἀπολύω tana nufin kawai: **saki, barin mutum ya tafi, ’yantarwa, ko korar sa**, da sauran ayyukan zahiri ko na dangantaka. A yadda aka yi amfani da ita a Littafi Mai Tsarki, ἀπολύω ba ta ƙunshe da ma’anar doka ba — kalmar aiki ce da ke bayyana rabuwa, ba tare da nuna cewa an ɗauki matakin doka na musamman ba.

Wato, Markus 10:12 yana faɗin kawai cewa idan mace ta bar mijinta ta haɗu da wani mutum **alhali na farko yana da rai**, ta yi zina — ba saboda batun shari’a ba, amma saboda ta karya alkawarin da har yanzu yake nan daram.

Kammalawa

Karatu madaidaici na Markus 10:11-12 yana kiyaye daidaito da sauran Nassi, wanda ya bambanta tsakanin budurwai da matan aure, kuma yana guje wa shigar da sababbin koyarwa bisa furuci guda da aka fassara ba daidai ba.